

شیوع مصرف و نگرش در مورد مصرف مواد مخدر و دخانیات در بین دانشجویان پسر

امیر منصوری^۱، محمدرفیع بذرافشان^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۲/۲۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۲/۲۵

۱. کارشناس ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پیراپزشکی

۲. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پرستاری

درصد به دست آمد. نتایج از لحاظ شیوع مصرف فعلی مواد مخدر و سیگار در دانشجویان، هم اتاقی‌ها و افراد خانواده به ترتیب ۱۳، ۱۸ و ۳۴ درصد بود. بیشترین دلایل ذکر شده برای مصرف مواد مخدر توسط دانشجویان عوامل بیرونی شامل: فشار گروه، در دسترس بودن مواد مخدر و دخانیات، ایجاد خواب و آرامش، زندگی در محیط خوابگاهی، کنجکاوی، سابقه خانوادگی و فشار تحصیلی بود. بیشترین موارد ذکر شده در پیشگیری از مصرف مواد مخدر و دخانیات، ترس از دستگیری و اخراج از دانشگاه، اصول اخلاقی، کنترل شدن از طرف والدین، عقاید مذهبی و آگاهی از اثرات زیان‌بار مواد مخدر و دخانیات بودند.

از آنجائی که پیشگیری اولیه از اولویت برخوردار است بر اساس نتایج این مطالعه این موارد پیشنهاد می‌شود: شناسایی دانشجویان دارای عوامل خطر در بدو ورود و حین تحصیل در دانشگاه و داشتن نظارت از طرف مسئولین و والدین در طول دوره تحصیلی، برگزاری کلاس‌های آموزشی در مورد اثرات مخرب و مضر مواد مخدر و دخانیات جهت دانشجویان و والدین، وجود امکانات و تسهیلات تفریحی، تقویت جنبه‌های مذهبی و اخلاقی دانشجویان، داشتن سیستم نظارتی دقیق و منظم به دور از اقدامات پلیسی. [م ت ع پ ز،

۱۳۹۰؛ ۱۳ (ویژنامه ۱): ۵۹]

References

1. Sieminska A, Jassem-Bobowicz JM, Uherek M, et al. Medical students' attitudes towards tobacco smoking at the first and sixth year of their studies 2002-2008. *Pneumonol Alergol Pol* 2009; 77(4): 371-9.
2. Tarter RE, Vanyukov M, Kirisci L, et al. Predictors of marijuana use in adolescents before and after licit drug use: Examination of the gateway hypothesis. *Am J Psychiatry* 2006; 163(12): 2134-2140.
3. Nguyen VH, Dao TM, Dao NP. Smoking among Vietnamese medical students: prevalence, costs, and predictors. *Asia Pac J Public Health* 2008; 20(1): 16-24.

علی رغم این که اثرات زیان‌بار مصرف دخانیات امری اثبات شده است و جامعه انتظار دارد که پرسنل بهداشتی آینده، شیوه زندگی سالمی را داشته باشند، اما متأسفانه مصرف دخانیات در بین دانشجویان علوم پزشکی امری شایع است.^۱ علاوه بر ماهیت رشته، محیط دانشگاه و در کنار آن زندگی در خوابگاه می‌تواند بر رشد آموزشی و شخصیتی افراد تاثیر به سزایی داشته باشد. از طرفی این اعتقاد وجود دارد که کار پرسنل خدمات بهداشتی و درمانی، آن‌ها را در معرض خطر مشکلات سلامت جسمی و روانی قرار می‌دهد و آن‌ها مستعد مصرف و وابستگی به مواد مختلف به خاطر دسترسی راحت و تجویز داروها و مواد مخدر مانند مرفین، پتدین، مسکن‌ها و بنزودیازپین‌ها می‌باشند.^۲ مطالعات مختلف حاکی از شیوع بالای مصرف دخانیات و مواد مخدر در بین دانشجویان بوده است. به عنوان مثال در تحقیقی که توسط Nguyen و همکاران بین دانشجویان پزشکی انجام شد، مصرف دخانیات ۲۵ درصد بود و بسیاری از دانشجویان مصرف دخانیات را از زمان ورود به دانشگاه آغاز که با افزایش سال‌های تحصیلی مصرف دخانیات نیز افزایش یافته بود و در سال‌های ۶-۵ بیشترین افزایش (۳۵٪) وجود داشت.^۳ مطالعه حاضر، یک مطالعه توصیفی می‌باشد که جهت بررسی شیوع مصرف و نگرش دانشجویان پسر رشته‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز ساکن در خوابگاه در خصوص انواع مواد مخدر و دخانیات (سیگار، سیگار برگ، پیپ و قلیان) انجام شد. تعداد نمونه مورد نیاز ۳۷۰ دانشجو برآورد شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از یک پرسشنامه بی‌نام خود تکمیلی که دارای سوالات بسته بود، استفاده شد. سوالات پرسشنامه بر اساس نظرات متخصصان و صاحب‌نظران و تحقیقات مرتبط با عنوان پژوهش طراحی شدند. جهت کسب روایی ابزار تحقیق، پرسشنامه در اختیار متخصصین فن قرار گرفت و اعتبار آن مورد تایید قرار گرفت. برای تعیین پایایی ابزار از روش همسانی درونی استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ ۸۷

Please cite this article as: Mansouri A, Rafi-Bazrafshan M. Prevalence and attitude about using drugs and tobaccos in male students. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)* 2012; 13(suppl 1): 59.